

מאמר דא"ח

ביאור בדרך אפשר

פרשתנו מתחילה במלים:

1 שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן-לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ גו'¹. לפי פשוטו זהו ציווי
2 לקבוע בכל מקום בתי-דין ולמנות שוטרים שיודאו את ביצוע פסקי הדין
3 ומבאָר בְּרוּשֵׁי חֲסִידוֹת² אודות המשמעות של ציוויים אלה במובן

4 הרוחני הפנימי שְׁמָה שְׁפָתוֹב
5 "בְּכָל שְׁעָרֶיךָ" הוא על-דֶרֶךְ
6 מֵה שְׁפָתוֹב³ במזמור "אשת חיל"
7 בספר משלי נודע בְּשַׁעְרִים
8 בְּעֵלְיָה והולך ומבאר את הקשר בין
9 "שעריך" האמור לעניין מינוי שופטים
10 ושוטרים, ל"בשערים" האמור לעניין
11 "אשת חיל", לפי פנימיות העניינים,
12 כדלהלן.

13 וְהַעֲנִין בְּזָה, דְּהִנֵּה מֵה
14 שְׁפָתוֹב "נודע בְּשַׁעְרִים
15 בְּעֵלְיָה" קָאֵי מִכּוּן עַל "אֵשֶׁת
16 חֵיל"⁴ שְׁהִיא לְפִי הַמְשַׁמְעוֹת
17 הפנימית נְסֻת יִשְׂרָאֵל, עִם יִשְׂרָאֵל
18 כִּכֵּל כְּפִי שְׁהוּא נִמְשֵׁל לְאִישָׁה וְאִם-
19 כֵּן "בְּעֵלְיָה" האמור בפסוק "נודע
20 בשערים בעלה" הִנֵּנו קוֹדֶשׁ-
21 בְּרִיךְ-הוּא, הַנִּמְשֵׁל לְבַעֲלָהּ שֶׁל
22 כִּסֵּת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב⁵
23 כְּנֻבֹאת יִשְׁעִיהִי כִּי בְּעֵלְיָה עֲשִׂיךָ
24 ה' צְבָאוֹת שְׁמוֹ, וְכִמְאָמֵר
25 רְבוּתֵינוּ ז'⁶ אֵין אֵשֶׁת
26 כּוֹרֶתֶת בְּרִית אֶלָּא לְמִי
27 שְׁעֵשָׂאָה כְּלִי, שְׁנֹאֲמֵר כִּי
28 בְּעֵלְיָה עֲשִׂיךָ גו', שְׁזָהוּ עֲנִין
29 הַנְּשׂוֹאֵין וגם הקשר בין הקדוש-
30 ברוך-הוא ה'בעל' וכנסת ישראל
31 האשה, נמשל לעניין הנישואין.
32 וְהִקְשָׁה בְּזָהר⁷, דָּאִם-כֵּן, אִם
33 'בעלה' הוא הקדוש-ברוך-הוא אֵיךְ
34 אֶפְשָׁר יִכּוֹל לְהִיֹּת "נודע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלְיָה", 'נודע' במובן של

ביאור בדרך אפשר

37 הנבראים בְּתַכְלִית הַהֶעָלֶם וְאֵין מִי שְׁיִשְׁיַגְוֵהוּ כו' וכמבואר
38 בתורת החסידות בהרחבה כי מאחר שהנבראים מוגבלים, והקדוש-ברוך-הוא
39 לא מוגבל אלא הוא אין-סוף, וגבול ובלתי-גבול הם באין-ערוך זה לזה, הרי
40 לא ייתכן שהנבראים יבינו וישיגו את הבורא, ואם-כן מה פירוש הכתוב "נודע
41 בשערים בעלה"?

42 ומבאָר בְּזָהר שְׁנֵי תְרוּצִים.
43 תִּירוּץ הָרֵאשׁוֹן, שְׁהַפְרוּשׁ
44 "נודע בְּשַׁעְרִים" הוא, דְּאִיהוּ
45 אֶתְיַדַע וְאֶתְדַבֵּק לְפִימָה מֵה
46 דְּמִשְׁעַר בְּלָבָהּ, כָּל חַד כְּמָה
47 דִּיכִיל לְאֶתְדַבֵּקָא בְּרוּחָא
48 דְּחִתְמָתָא שְׁהוּא (הקדוש-ברוך-הוא)

49 נודע ונדבק (אצל האדם) לפי מה שהוא
50 משער בליבו, כל אחד כמה שביכולתו
51 להתדבק ברוח החכמה [כְּמוֹבָא
52 בְּתַנְיָא⁸ בהקדמת המלקט' שבראש
53 הספר, שם מבואר שנשמות ששורשן
54 ממידת החסד נוטות להקל בהלכה,
55 בעוד שנשמות ששורשן ממידת
56 הגבורה נוטות להחמיר, וגם בענייני
57 עבודת המוח והלב, אהבה ויראה, יש
58 לכל אחד 'שיעור' משלו, בהתאם
59 ליכולת נשמתו, ובהקשר זה מובאים
60 דברי זוהר אלו – 'לפום מה דמשער
61 בלביה']. וְהִנֵּנו, לפי פירוש זה
62 בפסוק "נודע בשערים בעלה" יש לומר
63 שְׁהַפְרוּשׁ ד'שַׁעְרִים" הוא
64 מְלִשׁוֹן הַשְּׁעָרָה, היינו שאכן לא
65 יכולה להיות לאדם הבנה והשגה
66 מלאה באין-סוף, ו'נודע בשערים'
67 היינו שְׁאֵין זוּ יְדִיעָה והבנה
68 והשגה אֶמְתִּית אֶלָּא הַשְּׁעָרָה
69 בְּלָבָד, כאדם שלא יודע דבר מסויים
70 לאשורו, והידיעה שלו בנושא היא רק

71 בגדר השערה וּבְכִלְלוֹת באופן כללי, ידיעה מסוג זה הוא עֲנִין יְדִיעַת
72 הַמְצִיאוֹת וְלֹא הַשְּׁגַת הַמְהוּת כְּפִי שְׁבוֹרֵךְ כֵּל אָדָם גְּשָׁמִי עִם מוֹשְׁגִים

בס"ד. שבת פרשת שופטים, ד' אלול, ה'תשט"ז

(הנחה בלתי מוגה)

1 שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן-לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ גו'¹.

2 ומבאָר בְּרוּשֵׁי חֲסִידוֹת² שְׁמָה
3 שְׁפָתוֹב "בְּכָל שְׁעָרֶיךָ" הוא על-דֶרֶךְ מֵה שְׁפָתוֹב³
4 נודע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלְיָה וְהַעֲנִין בְּזָה, דְּהִנֵּה מֵה
5 שְׁפָתוֹב "נודע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלְיָה" קָאֵי עַל "אֵשֶׁת
6 חֵיל"⁴ שְׁהִיא כְּנֻסָת יִשְׂרָאֵל, וְאִם-כֵּן "בְּעֵלְיָה"
7 הִנֵּנו קוֹדֶשׁ-בְּרִיךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב⁵ כִּי בְּעֵלְיָה
8 עֲשִׂיךָ ה' צְבָאוֹת שְׁמוֹ, וְכִמְאָמֵר רְבוּתֵינוּ ז'⁶
9 אֵין אֵשֶׁת כּוֹרֶתֶת בְּרִית אֶלָּא לְמִי שְׁעֵשָׂאָה כְּלִי,
10 שְׁנֹאֲמֵר כִּי בְּעֵלְיָה עֲשִׂיךָ גו', שְׁזָהוּ עֲנִין
11 הַנְּשׂוֹאֵין. וְהִקְשָׁה בְּזָהר⁷, דָּאִם-כֵּן, אֵיךְ אֶפְשָׁר
12 לְהִיֹּת "נודע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלְיָה", הֲלֹא הָאֵין-סוּף
13 בְּרוּךְ-הוּא הוּא נְעֵלָם בְּתַכְלִית הַהֶעָלֶם וְאֵין מִי
14 שְׁיִשְׁיַגְוֵהוּ כו'. ומבאָר בְּזָהר שְׁנֵי תְרוּצִים. תִּירוּץ
15 הָרֵאשׁוֹן, שְׁהַפְרוּשׁ "נודע בְּשַׁעְרִים" הוא, דְּאִיהוּ
16 אֶתְיַדַע וְאֶתְדַבֵּק לְפִימָה מֵה דְּמִשְׁעַר בְּלָבָהּ, כָּל חַד
17 כְּמָה דִּיכִיל לְאֶתְדַבֵּקָא בְּרוּחָא דְּחִתְמָתָא [כְּמוֹבָא
18 בְּתַנְיָא⁸], וְהִנֵּנו, שְׁהַפְרוּשׁ ד'שַׁעְרִים" הוא
19 מְלִשׁוֹן הַשְּׁעָרָה, שְׁאֵין זוּ יְדִיעָה אֶמְתִּית אֶלָּא
20 הַשְּׁעָרָה בְּלָבָד, וּבְכִלְלוֹת הוּא עֲנִין יְדִיעַת

(1) ריש פרשתנו. (2) ראה ד"ה שופטים באוה"ת פרשתנו ע' תתנ"ג ואילך. (3) ראה ד"ה שופטים באוה"ת פרשתנו ע' תתנ"ג ואילך. (4) שם, י. (5) ישע"י נד, ה. וראה שמו"ר ספ"טו. (6) סנהדרין כב, ב. (7) ח"א קג, א. וראה גם לקו"ת מטות פה, ב ואילך. (8) בהקדמה וברפמ"ד.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 גשמיים מסוגל לדעת ולהבין דברים רוחניים (כמו מלאכים, ספירות עליונות
2 וכד') שהיא 'ידיעת המציאות' הוא יודע שהדברים הללו קיימים במציאות,
3 אבל אין לו הבנה והשגה אמיתית מהות הדברים.
4 **וְתִרוֹץ הַשָּׁנִי** לשאלה איך יכולה להיות ידיעה ב'בעלה' זה הקדוש-ברוך-
5 הוא, והרי הוא נעלם ונסתר מהתגלות
6 והבנה של בני אדם, **שֶׁהַפְּרוֹשׁ**
7 **ד'שְׁעָרִים** "הוא מְלֻשׁוֹן" **שֶׁהַפְּרוֹשׁ ד'שְׁעָרִים** הוא מְלֻשׁוֹן שְׁעוֹר וּמִדָּה,
8 **שְׁעוֹר וּמִדָּה**, היינו כמות מוגדרת,
9 **וְקָאֵי** והכוונה **עַל הַעֲשָׂר**
10 **סְפִירוֹת** העליונות **שֶׁהֵן בְּשַׁעוֹר**
11 **וּמִדָּה**, במספר מוגבל ומוגדר **עֲשָׂר**
12 **וְלֹא תִשַׁע**, עֲשָׂר **וְלֹא אֶחָד**
13 **עֲשָׂר⁹**, דְּכִיּוֹן **שֶׁהַגְּלוּי** של
14 האלוקות **עַל-יָדָם** כמבואר בקבלה
15 וחסידות, שהספירות הן כוחות
16 ואמצעים לגילוי והמשכת אלוקות
17 מלמעלה למטה, והגילוי שבא בדרך זו
18 **הוא בְּמִדְּיָה וְהַגְּבֻלָּה**, במידה
19 ('שיעור') ובכמות מוגדרת **לְכֹן**
20 **דְּקָא עַל-יָדָם** באמצעות הספירות
21 **אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג בּוֹ יִתְבַּרְךָ**, כי
22 ללא הספירות שמגבילות את האור
23 האלוקי, אכן אין אפשרות שנבראים
24 מוגבלים ויכולו להבין ולהשיג אור-אין-
25 סוף, והדרך להבין ולהשיג אלוקות
26 על-ידי הגילוי שבא באמצעות
27 הספירות, היא **עַל-יְדֵי הַמְּשָׁלִים**
28 **מְעַשָּׂר כַּחוֹת הַנְּפֶשׁ** שהם,
29 כמבואר בתניא פרק ג' "כנגד עשר
30 ספירות עליונות שנשתלשלו מהן",
31 ולכן יכולות להיות משל להבנת תוכן
32 הספירות (כך שהעניין והתוכן של כוח
33 החכמה שבנפש, למשל, הוא משל
34 לספירת החכמה וכן הלאה) **וְכִיּוֹצֵא בְּזֵה**, וכן גם דברים נוספים בנפש
35 ובגוף האדם, הם משל להבנת הספירות העליונות וענייני אלוקות בכלל
36 **וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב¹⁰ מִבְּשָׂרֵי אֶחָזָה אֶלְקָה**, היינו שהתבוננות האדם
37 בעצמו ("בשרי") תביא אותו לראות אלוקות **שֶׁיְדִיעָה זֶה** למרות שהאדם
38 מגיע אליה על-ידי משלים מדברים של נפש וגוף האדם התחתון **היא**
39 **הַשְּׂגָה מִמֶּשׁ וְלֹא הַשְּׁעָרָה בְּלִבְדוֹ**, שֶׁהָרִי "אֶחָזָה" הוא
40 **תְּרַגּוּם** בלשון ארמית **שֶׁל רֵאֵה**, הֵינּוּ **רֵאֵה** שהיא השגה ברורה
41 וחזקה ביותר **וְלֹא הַשְּׁעָרָה בְּלִבְדוֹ**. וְהֵינּוּ, לפי תירוץ זה, הכתוב "נודע
42 בשערים" מתפרש כך ש"נודע" היא אמנם הבנה והשגה כיון ש**בְּכַחְחֵינָת**

(9) ספר יצירה פ"א מ"ד. 10) איוב יט, כו.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 חכמה שהיא הנקודה של הרעיון השכלי, ובינה שהיא 'היכל' רחב (וגם
 2 לחיבור בין שכל ומידות, כי בינה היא מקור המידות והרגש, כפי שאמרים
 3 ב'פתח אליהו' – "בינה ליבא").
 4 וענן זה הוא על-דרך מה שנתבאר לעיל¹³ במאמרים שנאמרו
 5 בשבת פרשת עקב ובשבת פרשת ראה
 6 שנה זו, תשט"ז, בחלוק בבאור
 7 ההבדל שבין רצון העליון
 8 לרצון התחתון, באופן כללי
 9 כוח הרצון הוא כוח יותר נעלה
 10 מכוחות השכל (ולכן בספירות
 11 העליונות, הרצון הוא בבחינת 'כתר
 12 עליון' שלמעלה מעשר הספירות
 13 שהחכמה היא הראשונה ביניהן),
 14 והשכל הוא מהכוחות הפנימיים
 15 המלוכשים בגוף, ואילו הרצון הוא
 16 כוח 'מקיף' שלא מתלבש באבר מסוים
 17 אלא קיים ופועל באדם בצורה כללית,
 18 ועם זאת יש בחינות ודרגות ברצון
 19 שהשכל הוא היוצר ו'רומלד' אותן, וזה
 20 ההבדל בין רצון העליון לרצון
 21 התחתון שרצון התחתון רצון
 22 בדרגה נמוכה ונחותה הוא רצון
 23 שנולד על-ידי השכל, ורצון
 24 העליון רצון בדרגה עליונה הוא
 25 רצון שלמעלה מהשכל, רצון
 26 עצמי שמקורו בעצם הנפש ולא
 27 בגורם חיצוני כזה או אחר.
 28 וזהו מעין ההבדל בין רצון תחתון
 29 לרצון עליון גם החלוק ההבדל
 30 בין חמשים שיערי בינה'
 31 ו'שלישים ושתים נתיבות
 32 חכמה', שמצד אחד שניהם הם
 33 השפעה של כוחות השכל, אבל מצד
 34 שני יש הבדל משמעותי באופן
 35 ההשפעה ש'חמשים שיערי בינה' שענינם הוא כאמור המושכת
 36 המוחין במדות בדרך המשכה, ובהקדמת העלאה של המידות, כמבואר
 37 לעיל, הוא ענין המושכת רצון התחתון שנולד על-ידי
 38 השכל היינו שברוך זו אמנם יש התעוררות של הרגש במידות, אבל אין
 39 זה אלא התגלות של רצון בדרגה נמוכה, כיון שמדובר ברצון שבא ונוצר על
 40 ידי השכל. ו'שלישים ושתים נתיבות חכמה' ענינם הוא שלושים
 41 ושתיים דרכים ואופנים של המושכת רצון העליון, רצון בדרגה גבוהה

1 והפעולה של המוחין במידות היא אמנם על-ידי הארת המוחין במידות בדרך
 2 מלמעלה למטה, אך כרי שאמנם תהיה המשכה כזו בפועל, יש צורך בהעלאה
 3 של המידות אל המוחין מלמעלה למטה שזדהו התוכן הפנימי של מה
 4 שכתוב¹¹ עיני כל אליך ישברו, והכתוב אומר שעני כל בני האדם
 5 מקוות ומייחלות 'אליך', אל הקודש
 6 ברוך-הוא, היינו פני' של האדם
 7 לאלוקות בדרך מלמטה למעלה
 8 "כל" בגמטריא חמשים,
 9 והוא ענין חמשים שיערי
 10 בינה', שעל-ידם בכוחם
 11 ובאמצעותם נעשית העלאת
 12 והתקרבות של המדות אל
 13 המוחין, ועל-ידיה על-ידי
 14 ההקדמה וההכנה של ההעלאה
 15 מלמטה למעלה נעשית אחר-כך
 16 המושכת המוחין למדות
 17 מלמעלה למטה.
 18 אמנם מה שכתוב "נודע
 19 בשערים בעלה", וכאמור
 20 'שערים' הכוונה לחמישים שערי בינה,
 21 אין הכוונה לפעולה האמורה (של
 22 הארת המוחין במידות על-ידי העלאת
 23 המידות אל המוחין) אלא הינו
 24 שנמשך ב'חמשים שיערי
 25 בינה' בחינה נעלית יותר
 26 מהבחינה המבוארת לעיל, כפי שהולך
 27 ומבאר.
 28 דהנה, כשם שישנם חמשים
 29 שיערי בינה, כשם שבספירות הבינה
 30 יש דרגות רבות ושונות הנקראות
 31 'חמישים שערי בינה' כמו-כן ישנן
 32 גם בספירות החכמה דרגות רבות
 33 ושונות הנקראות 'שלישים ושתים
 34 נתיבות חכמה' שהם ל"ב דרכים
 35 ('נתיבות') שבהם החכמה מאירה ומתגלית. והחלוק שביניהם, ההבדל
 36 בין נו"ן שערי בינה ול"ב נתיבות חכמה הוא ש'חמשים שיערי בינה'
 37 ענינם הוא לחבר המוחין עם המדות, וכאמור החיבור הוא בדרך
 38 'המשכה' שקודמת לה 'העלאה' ו'שלישים ושתים נתיבות חכמה'
 39 ענינם הוא לא ההשפעה של המוחין למידות אלא לחבר חכמה-
 40 ובינה, להיות נקודה בהיכלא¹² המושג 'נקודא בהיכלא
 41 (שמקורו בוהר) מתפרש בכמה משמעויות, ולעניננו הכוונה לחיבור בין

(11) תהלים קמה, טו. וראה לקו"ת שם. סידור (עם דא"ח) נד, ג. (12) ראה זח"א ו, רע"א. תקו"ז ריש תיקון ה (יט, א). תיקון כת (עב, ב). ועוד. תניא אגה"ק ס"ה (קז, א). לקו"ת ר"פ ראה (יח, ב). (13) ד"ה והי' עקב תשמעון דש"פ עקב פ"ד

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 ועליונה הינו, רצון שלמעלה מהשכל שהמשכתו הירידה
2 והתגלות שלו להיות ניכר ונרגש בגלוי היא על-ידי ה'חכמה',
3 ומה'חכמה' נמשך ל'בינה' ולשאר חלקי המוחן והמידות, עד שניכר
4 ונרגש כרצון גלוי.
5 וזהו "נודע בפערים בעלה",
6 שאין הכוונה רק לעצם העניין של
7 המשכת אור השכל במידות שהוא דבר
8 רגיל בסדר המדרגות, אלא להתגלות
9 נעלית ביותר למעלה מהסדר הרגיל
10 שהוא ענין המשכת רצון
11 העליון על-ידי 'שלישים'
12 ושפים נתיבות חכמה'
13 ב'חמשים שערי בינה'.
14 וזהו גם התוכן הפנימי של מה
15 שכתוב¹⁴ בכנאות ישעיה על ימות
16 המשיח ושפתי פדכד שמשתיך
17 שמשות החלונות יהיו עשיות אבן
18 בהירה ושעריך לאבני אקדח
19 המאירות וכל גבולך לאבני
20 חפץ, אבנים יקרות, ולפי פנימיות
21 הרברים "שעריך" הם 'חמשים
22 שערי בינה' שענינם הוא
23 להיות נמשכים במדות,
24 כמבואר לעיל שזהו "אבני
25 אקדח", "אקדח" הוא
26 מ'לשון "כי אש קדחה"¹⁵,
27 'פקדח אש'¹⁶, שהוא ענין
28 התלהבות המדות הבורעות כאש.
29 ועוד זאת, "וכל גבולך
30 לאבני חפץ", "כל גבולך"
31 קאי מכון גם כן על 'חמשים
32 שערי בינה' שהם ההגבלה,
33 כי כל אחד מחמשים השערים הוא
34 מוגדר ומוגבל בענינו המיוחד ובהם
35 בתוך הגדרים המוגבלים שלהם צריך
36 להמשיך ולאחד אותם עם
37 בחינת "אבני חפץ", שהוא
38 ענין נתיבות חכמה' כממור
39 לעיל בענין חיבור החכמה והבינה, וכן
40 חיבור השכל עם המידות.

ג) וזהו "שפטים ושוטרים תתן-לך בכל שעריך", שענינו
ב'עבודת האדם הוא פידוע'¹⁷ במפרשי התורה ש"כל שעריך"
קאי הכוונה על ה'שערים' שבגוף האדם, כדאיתא מובא
ב'ספר יצירה'¹⁸ שהגוף יש בו שבעה שערים כנגד שבע
האותיות בג"ד כפר"ת, והם
שתי העינים, שתי האזניים,
שני נחירי האף והפה,
ונקראו בשם 'שערים' במובן
של פתחי מעבר משום שבהם
ועל-ידם מתקשר האדם עם
מה שמחוץ הימנו, הן על-
ידי-זה שמקבל על-ידם
מבחוץ, והן על-ידי-זה
שמוציא על-ידם אל החוץ
בהתאם לתפקידם של האברים הללו
(העיניים, האזניים, האף והפה) להיות
אמצעים שדרכם האדם קולט דברים
מחוץ לעצמו, וכן אמצעים להוציא
דברים מעצמו החוצה. ובין
ש'שערים' אלו אפשר יכול
להיות שמוש גם לקליפות
שב'לעומת-זה', של היפך
הקדושה המכסה על הקדושה כשם
שהקליפה מכסה על הפרי, וכשם
שניתן להשתמש באברים הללו לקלוט
מבחוץ ולהוציא מהאדם החוצה דברים
טובים ורצויים, קיימת יכולת להשתמש
בהם גם לדברים לא רצויים שלכן
צריך להזהיר "ולא תתורו
אחרי לבבכם ואחרי עיניכם"
גו'¹⁹, כדברי חכמינו ז"ל שהעין
רואה והלב חומד, ודרושה זהירות
מיוחדת להביט רק בדברים טובים
ורצויים (וכך גם לגבי שאר השערים -
האזניים, האף והפה) הנה על זה
נאמר "שפטים ושוטרים תתן-
לך בכל שעריך", שעל כל
ה'שערים' שבאדם צריך
להעמיד "שפטים ושוטרים",

ואילך; ד"ה ושמתי כדכד דש"פ ראה פ"ב ואילך (לעיל ע' 138 ואילך; ע' 161 ואילך). 14) ישע' נד, יב. וראה גם לקו"ת פ' ראה כו, א ואילך. 15) האזינו לב, כב. 16) ישע' סד, א. 17) ש"ך עה"ת ריש פרשתנו. וראה בארוכה אוה"ת ריש פרשתנו. ועוד. 18) פ"ד מ"ב. וראה של"ה סוף פרשתנו. 19) שלח טו, לח.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 לשמירה מפני שימוש ב"שערים" הללו באופן לא ראוי, והמשמעות של
 2 הרברים בעבודת הרוחנית של האדם היא "שפטים" הוא ענין פסקי
 3 דיני התורה, שעל-ידם יודעים את המותר ואת האסור,
 4 ובכילות הוא ענין העבודה בבחינת הבנה והשגה, והיא
 5 עבודה שהאדם עושה ברצון ובהנאה
 6 שנובעת מהבנה שלו ו"שפטים" 1
 7 שענינם לרדות במקל 2
 8 (כפרוש רש"י) שתפקיד 3
 9 השוטרים הוא לכפות את ביצוע פסק-
 10 הדין של השופטים) הוא ענין
 11 העבודה ד'קבלת עול', תוך
 12 כפיית הרצון וגם בהעדר הבנה והשגה
 13 וב'לשון רבותינו ז"ל²⁰
 14 לעולם ירגיז אדם יצר-טוב
 15 על יצר-הרע כו'. והינו, 8
 16 שלא מספיק ענין ההבנה
 17 וההשגה בלבד, שהוא ענין
 18 ה"שופטים" אלא צריך להיות
 19 גם ענין ה'קבלת עול' שהוא
 20 ענין ה"שופטים".
 21 ושני ענינים אלו (השגה
 22 וקבלת-עול) אינם סתירה זה לזה
 23 אלא אדרבה הם מסייעים זה לזה,
 24 וכל אחד מוסיף ומחזק את השני
 25 והינו, שעל-ידי קבלת-עול'
 26 נעשית ההבנה וההשגה
 27 בשלמותה, ועל-ידי ההבנה
 28 וההשגה נמשכת ה'קבלת-עול'
 29 בפנימיות. ועל-דרך מאמר
 30 רבותינו ז"ל²¹ אלמלא דוד
 31 המלך - לא עשה יואב בן-צרויה
 32 שר הצבא של דוד המלך מלחמה,
 33 וכך גם במלחמה עם היצר הרע
 34 לעולם ירגיז כו', קבלת-עול'
 35 שהשלמות שלה היא בזכות ההבנה
 36 וההשגה), ואלמלא יואב שעשה
 37 את המלחמה - לא עסק דוד
 38 בתורה (השגה כי קבלת-עול'
 39 מביאה שלימות בהבנה והשגה).
 40 וממשיך פתוב ו'שפטו את
 41 העם משפט צדק'¹, והינו, 31

שפאשר האדם מעמיד "שפטים ושפטים" בכל שבעה
 ה'שערים' שבו, ועובד את ה' הן בהבנה והשגה (שופטים), והן
 בקבלת-עול' (שוטרים) לשמור ש'שערים' אלו שבגוף האדם לא
 ישמשו עבור ענינים של 'לעומת-זה', שאז כאשר האדם עושה
 שימוש ב'שערים' שבגופו לרברים לא
 רצויים, הרי הם נקראים "שערי
 צלמות"²², אלא ישמשו רק
 עבור עניני קדושה, שאז
 נקראים "שערי צדק"²³, אזי
 נעשה הענין ד'נודע
 בשערים בעלה", שנעשה
 אצלו אצל האדם הענין של
 ידיעת אלקות בשני הפרושים
 והאופנים האמורים לעיל, גם
 הארת המוחין במידות וגם הארת
 החכמה והינו, שנמשכים
 חמשים שערי בינה', וגם
 'שלישים-ושתיים נתיבות
 חכמה', שהוא ענין המשכת
 רצון התחתון' וגם רצון
 העליון', כמבואר לעיל, כפי
 שמסים פתוב²⁴ הזה של הציווי
 למנות שופטים ושוטרים למצן
 תחיה וירשת את הארץ,
 ד'ארץ" הוא מלשון רצון',
 דהינו רצון התחתון' וגם
 רצון העליון'.
 וענין זה הוא הבנה לראש-
 השנה, והינו, שעל-ידי
 העבודה ד'שפטים ושפטים
 תתן-לך בכל שעריך גו'
 ושפטו את העם משפט
 צדק", אזי הולכים בכסחון
 והינו, שנמשכים חמשים שערי בינה', וגם שלישים-ושתיים נתיבות חכמה',
 שהוא ענין המשכת רצון התחתון' וגם רצון העליון', כפי שמסים פתוב²⁴
 למצן תחיה וירשת את הארץ, ד'ארץ" הוא מלשון רצון', דהינו רצון
 התחתון' וגם רצון העליון'.
 וענין זה הוא הבנה לראש-השנה, והינו, שעל-ידי העבודה ד'שפטים
 ושפטים תתן-לך בכל שעריך גו' ושפטו את העם משפט צדק", אזי

(20) ברכות ה, א. וראה זהר ח"א רב, א. ח"ג קיג, ב. (21) סנהדרין מט, א. (22) איוב לח, יז. (23) תהלים קיח, יט. (24) פרשתנו שם, כ.

ביאור בדרך אפשר

1 גְּמֹר וּבְשִׁמְתָהּ לְדִין-וּמִשְׁפָּט
 2 דְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה, כִּי־יִן שְׂיֹדְעִים
 3 שְׂהוּא יִתְּבַרַךְ "יִשְׁפֹּט" 25 תְּבַל
 4 בְּצֶדֶק" 26 (ואולי הזכרת הפסוק 3

ביאור בדרך אפשר

5 "ישפוט תבל בצדק" רומזת גם לאמור
 6 לעיל, שכאשר עושים שימוש נכון
 7 וראוי ב'שערים' של גוף האדם, הרי
 8 נקראים "שערי צדק".

1 הוֹלְכִים בְּבִטְחוֹן גְּמֹר וּבְשִׁמְתָהּ לְדִין-וּמִשְׁפָּט
 2 דְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה, כִּי־יִן שְׂיֹדְעִים שְׂהוּא יִתְּבַרַךְ
 3 "יִשְׁפֹּט" 25 תְּבַל בְּצֶדֶק" 26.

(25) תהלים צו, יב (שם ט, ט). ויק"ר פ"ל, ד. – נתבאר בארוכה בד"ה אתם נצבים דש"פ נצבים-וילך (לקמן ע' 202 ואילך).
 (26) חסר הסיום (המו"ל).

אגרות קודש

ב"ה, כ"ו מני"א, תשי"ז
 ברוקלין.
 שלום וברכה!

במענה על מכתבו משילהי תמוז - שנתאחר קצת דרך הילוכו - בו כותב אודות המצב בחיים המשפחתיים ויחסו עם זוגתו תחי'.

והנה כבר ידועה הוראת חז"ל בהנוגע לאשתו אשת נעורים וכמ"ש אשת נעורים כי תמאס! ובפרט כשברכם השי"ת בילדים המתחנכים בדרך התורה והמצוה, שמכ"ז מובן שלילת ענין הגט ח"ו, שאין זה אלא אמצעי הכי אחרון לאחרי שישתדלו ביגיעה הכי גדולה להכניס השלום ומתאים להוראת תורתנו תורת חיים ותורת שלום, וכמו שמתאר במכתבו נראה שיש לו השפעה גדולה על זוגתו תחי' אלא שעד עתה כנראה מפני טרדתו בעסקו וכיו"ב לא השתדל בזה ועכ"פ לא עסק בזה לאחר התבוננות הדרושה בהדרכים המתאימים להשפעה זו, שלכן לא הצליח כך כך, וע"פ הנ"ל כל יגיעה והשתדלות כדאית ובפרט שכאמור עי"ז יקרבה גם היא ויכניסה לחיים ע"פ התורה צעד אחר צעד ולא רק בשביל לא להפרד, אלא לאט לאט גם ע"י שינוי דיעותי'.

מובן שישנם מצבים מיוחדים ע"פ התורה המכריחים פירוד ח"ו, אבל כל זה בא בחשבון רק לאחר שישנה הוכחה ברורה שאי אפשר לשנות המצב.

כשיכתוב שמו ושם אמו וכן שם זוגתו ושם אמה וילידיהם שיחיו, אזכירם על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

מהנכון אשר ישמור על התקנה של אמירת שיעור תהלים חדשי - כפי שנחלק התהלים לימי החדש - בכל יום אחר תפלת הבקר, ובכל יום חול קודם התפלה יפריש איזה פרוטות לצדקה.

בברכה לבשו"ט בכל האמור,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
 מזכיר